

ELANnaša
SMUČINA

LETNIK 15

ŠTEVILKA 9

15. SEPTEMBER 1976

Slovenci na Koroškem - mi smo z vami!

Delavci OZD ELAN smo na javnem zborovanju dne 24. VIII. 1976 obsodili ravnanje avstrijskih oblastí s koroškimi Slovenci. V boju za njihove manjšinske pravice, zahtevamo izpolnitev 7. člena državne pogodbe, smo proti preštevanju manjšine in ponovnemu prebujanju nacizma in neofašizma. V boju koroških Slovencev jim stojimo ob strani.

To so bile osnovne misli protesta navzočih na javnem zborovanju, kjer se je zbralo nekaj sto delavcev OZD Elan, katerim je spregovoril sekretar OO ZK Elan tov. Vidic Miran. Govor objavljamo v celoti.

Na kraju zborovanja smo poslali protestno resolucijo avstrijskemu konzulatu v Ljubljani, Zveznemu sekretariatu za zunanje zadeve v Beogradu, republiški konferenci SZDL, občinski konferenci SZDL in občinskemu komiteju ZK

Tovarišice in tovariši!

Zbrani na tem protestnem zborovanju želimo izraziti vso moralno podporo našim rojakom na Avstrijskem Koroškem v njihovem boju za obstanek in za zagotovitev osnovnih pravic, ki so jim priznane s 7. členom državne pogodbe.

skem Koroškem v njihovem boju za obstanek in za zagotovitev osnovnih pravic, ki so jim priznane s 7. členom državne pogodbe.

Upanje, da bo osveščanje demokratičnega dela javnosti v sosednji Avstriji vendarle uspelo zavrniti zlovesčo pretinjo slovenski in hrvaški manjšini na Koroškem, Stajerskem in Gradiščanskem, se ni uresničilo. Avstrijski zvezni parlament je v prvih poletnih dneh sprejel od treh glavnih avstrijskih političnih strank — socialistične, ljudske in svobodnjaške dogovorjena zakona: novela zakona o popisu prebivalstva in zakon o narodnostnih skupinah. Uzakonjeno je torej ugotavljanje manjšine in dejstvo, da bodo poslednje pravice manjšine v Avstriji odvisne od števila njenih pripadnikov.

Odveč bi bilo ponavljati vse tehtne misli o tem zadnjem asimilacijskem poizkusu zoper slovensko

in hrvaško manjšino, ki so bile rečene in zapisane pri nas. Nekatera dejstva pa velja poudariti. Predvsem zato, ker je pred nami dolgotrajen in zapleten boj za to, da Avstrija stoji na poti poštenega izpolnjevanja obveznosti do manjšin, ki jih je sprejela.

Ko je republika Avstrija uspela leta 1955 znova vzpostaviti v nespremenjenih mejah svojo neodvisno državnost, se je z državno pogodbo obvezala, da bo zagotovila slovenskemu in hrvaškemu življu — kot narodnima manjšinama — vse možnosti za obstoj in razvoj. Kako je Avstrija v 21 letih izpolnjevala svoje obveznosti iz državne pogodbe je bilo velikokrat ugotovljeno.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Bratje, mi smo z vami — Preštevanje je kršenje človeških pravic — Ali ni bil nacizem obsojen že v Nürnbergu — Zahtevamo izpolnitev 7. čl. pogodbe!

Slovenci na Koroškem...

(Nadaljevanje s 1. strani)

Dogodki, ki so se odigrali v zadnjih tednih na Avstrijskem Koroškem, so presegli vse dosedanje oblike in vsebine ter v dobronameri meri naznanje nove kvalitete stopnjevanja takomenovanega »koroškega vprašanja«. Zbor koroških nacionalistov v Skocjanu z vsem svojim okrasom, tudi s kljukastimi križi, simbolom fašizma, je pokazal, da vprašanje manjšin v Avstriji ni samo vprašanje določenih obveznosti, ki jih ima Avstrija po državni pogodbi, ampak tudi najboljša priložnost, da se med tema manjšinama — in v zvezi z njima — izmeri, utrdi in okrepi zveza tistih, ki so ne tako dolgo tega prav tej manjšini, kakor že mnogim drugim evropskim narodom, omejevali svobodo in jo uničevali.

Miting Heimattienstov, ki je potekal ob odkritju novga spomenika, naj bi simboliziral sožitje med zmagovalci in premaganci, njihov predsednik Fechner je ne samo grobo in nepravilno branil pravice večinskega naroda, ampak še bolj grobo in revanšistično zahteval, da naj Slovenci, ki ne pristajajo na preštevaje, ampak to preštevaje ignorirajo, odidejo čez Karavanke, ker so nevarni komunisti.

Tako je nova etapa v stopnjevanju tega problema prestopila dosežanje tokove in struge, ter iz odnosa, ki je nosil v sebi pečat protimanjšinske politike, postala problem protikomunizma. To pa je nova razsežnost, ki ves položaj postavlja v novo luč in na nove terene. V to novo etapo žal niso vključeni samo do kraja nazadnjaški in za vse stvarno in pozitivno na tem svetu neobčutljivi Heimattiensti, ampak tudi druge strukture in državne institucije avstrijske družbe. Kako naj sicer razumemo gorečo zaskrbljenost policije, ki je zbrala vse svoje sile iz celotne Koroške, da bi zagotovila red in mir na Heimattienstovskem zboru. Ali, kako naj razumemo doslednost tiste policije, ki je skupino mladincev zato, ker je nosila transparent z napisom, da je boj proti fašizmu prav naš skupen boj, prav zaradi tega gesla zgrabila in hitro zaprla ter jih tudi pretepla.

Kako naj razumemo indolenco čuvarjev reda in miru, ki so dovoljenje svoje lastne vlade razglasili za provokacijo. Gre namreč za dovoljenje, s katerim je bilo omogočeno, da po tolikih letih izročimo naša odklivanja koroškimi partizanom. Prav na te junake minule vojne, s katerimi bi se moral ponašati sleherni narod, tudi avstrijski, pa so metali gnila jajca in naslavljali nanje neokusna vprašanja. Vsi ti dogodki, ki opozarjajo na vse večji razmah pritiska na narodnostne manjšine v Avstriji — pričajo še o eni neizpolnjeni obveznosti avstrijske vlade v zvezi z državno pogodbo. Ta dokument, ki je temelj avstrijske samostojnosti, v svojem 9. členu posebej nalaga vladi, da prepove dejavnosti fašističnih in podobnih protimanjšinskih organizacij.

Danes, 21 let po podpisu državne pogodbe, niso izpolnjena njena določila, nanašajoča se na slovensko in hrvaško manjšino. Vzdušje, ki naj bi se po izjavah avstrijskih osebnosti spreminjalo in postopoma omogočilo uresničitev določil 7. člena državne pogodbe, se je resda spreminjalo, a očitno v obratno smer.

Izpad šovinizma in protislovenske miselnosti se stopnjujejo, rezultat nacionalističnih pritiskov ni več le izmikanje izpolnitve obveznosti iz državne pogodbe, temveč prikrit poizkus njene revizije. Gotovo zato,

da primerjava njenih določil z dejanskim stanjem ne bi bodla v oči.

Ugotavljamo lahko, da je število Slovencev v Avstriji od štetja do štetja drselo navzdol, delno kot posledica izsiljene asimilacije, delno

približno 25% prebivalstva, naj bi jim pripadale nekatere pravice iz zakona o narodnostnih skupinah. O dejanskem obsegu teh pravic pa bo še govora.

Najprej lahko ugotovimo, da niti po zdravi pameti niti po elementarnem občutku za pravico ne more biti sprejemljivo, da se potem, ko se je že desetletja in več zavestno in spontano izrivalo Sloven-

kot rezultat spretnih statističnih mahinacij ob popisu prebivalstva. Sedaj po 21 letih naj bi se sploh ugotovilo, kje Slovenci sploh so, kje jih je še kaj in kjer jih je vsaj

ce na Koroškem in Stajerskem, sedaj ugotovi stanje, kot da se pred tem ni nič zgodilo in se nato izhaja iz tega ugotovljenega stanja pri opredeljevanju pravic. Jemlji, jemlji

Resolucija

Delavci tovarne športnega orodja ELAN, na protestnem zborovanju dne 24. 8. 1976 odločno podpiramo zahteve slovenske in hrvaške manjšine za izpolnitev vseh določb državne pogodbe in zahtevamo, da se prenehajo vse represalije, ki se izvajajo nad slovenskim in hrvaškim življenjem, da se jim omogočijo vsi pogoji za normalni in človeka vredni razvoj v družbeni skupnosti Avstrije, da se izdajo najostrejši ukrepi za preprečevanje in razvoj nacionalsocializma in neofašizma. Odločno nasprotujemo kakršnemukoli preštevaju manjšin.

Sprašujemo se, kako je mogoče, da ima demokratična republika Avstrija tako različne poglede glede manjšinskih vprašanj, ko vemo, kako je znala braniti pravice svoje manjšine v Italiji. Sprašujemo se, ali se avstrijska vlada ne zaveda, da manjšine pomenijo most prijateljstva med narodi in so pomemben element v politiki popuščanja in mirnega sožitja med narodi.

Delavci OZD ELAN
na zboru dne 24. 8. 1976

Štipendiranje

Naša delovna organizacija je v mesecu juliju v časopisu Delo objavila naslednje kadrovske štipendije:

- 2 štipendiji na strojni fakulteti
- 3 štipendije na ekonomski fakulteti

— 2 na II. stopnji, poslovna smer in zunanja trgovina

— 1 na I. stopnji fin. smer

1 štipendijo na fakulteti za arhitekturo

1 štipendijo na pravni fakulteti

1 štipendijo na filozofski fakulteti smer germanistika

a) nemščina

b) angleščina

1 štipendijo na srednji šoli kemijske smeri

2 štipendij na srednji ekonomski šoli

Višina štipendije bo določena po samoupravnem sporazumu o štipendiranju učencev in študentov.

Pri izbiri kandidatov bodo imeli prednost predvsem otroci naših de-

lavcev. Prijave sprejema kadrovske splošni sektor.

Upravni odbor je na svoji zadnji seji obravnaval pogoje za tiste naše delavce, ki se šolajo ob rednem delu, to je izredno šolanje. Sprejeti so bili naslednji pogoji:

1. Delavcem, ki zasedajo delovna mesta z višjo izobrazbo kot jo dejansko imajo bo upravni odbor njihove prošnje za povrnitev stroškov šolanja obravnaval in odobril.

2. Vsako leto bodo izkazane tudi potrebe po določenih smereh šolanja, ki bodo objavljene na oglasni deski. Delavec, ki se bo prijavil za to izredno šolanje bo moral izpolnjevati naslednje pogoje:

— da je najmanj 2 leti v delovni organizaciji

— upošteva se uspeh zadnjega šolanja (če je več kandidatov se izbere po najboljšem uspehu zadnjega končanega šolanja)

— mnenje nadrejenega o njegovem dosedanjem delu,

— da se mu omogoči enozmerno delo,

sosedu, prestavljaš mejnike v njegovo škodo kar naprej. Ko si mu pravzaprav vzel vse, pa rečeš, ugotoviva zdaj, kaj je moje in kaj je tvoje in to zapišiva, da bo za naprej jasno.

Ugotavljamo lahko, da bo ugotavljanje manjšine in postavljanje manjšin v odvisnosti od 25% v vzdušju in pogojih kakršni so zlasti na Koroškem dani in po tem, kar se je desetletja dogajalo na Koroškem, korak k likvidaciji Slovenstva na Koroškem, korak k izginotju Slovencev.

Sklenjeno ozemlje, kjer so Slovenci nekdanj živeli in kjer so uživali tisto malo ali nič manjšinskih pravic, bo razlito na nekaj izoliranih otočkov, kjer bo Slovencev več kot 25% in kjer naj bi jim pripadale pravice iz manjšinskega varstva. Sklenjenega dvojezičnega ozemlja ne bi bilo več, slovenske manjšine počasi tudi ne. Problem bi bil za šoviniste in naslednike nacionalsocializma v Avstriji — rešen.

S takim stanjem pa se delavci tovarne športnega orodja ELAN, kakor tudi vsa ostala jugoslovanska javnost, predvsem pa slovenska, ne moremo in ne smemo strinjati. Zato najodločneje protestiramo proti ravnanju avstrijskih oblasti, predvsem političnih organizacij na Koroškem, Stajerskem in Gradiščanskem in odločno zahtevamo, da se spoštujejo in izvajajo določila in obveznosti do slovenske in hrvaške manjšine, ki izhajajo iz temeljnih določb 7. člena državne pogodbe. Smo proti vsakemu preštevaju slovenskega in hrvaškega življa, saj je namen preštevaja dokazati svetu, da slovenske manjšine, da Slovencev na Avstrijskem Koroškem praktično ni več. Odločno obsojamo popustljivost avstrijske vlade, bohotenju nazadnjaških neonacističnih sil, oživljanju spominov in idej najbolj mračnih sil fašizma.

— da je sploh treba po tej smeri, ki jo delavec namerava študirati

— po končanem študiju je obvezan, da ostane v podjetju, sicer mora povrniti stroške šolanja

3. Za šolanje, za katerega delovna organizacija nima potreb in delavcu tudi ne bo vračala stroškov šolanja, mora delavec izpolnjevati naslednje pogoje:

— da je najmanj 3 leta v delovni organizaciji

— pozitivna ocena nadrejenega o njegovem delu

— možnost, da se mu sploh lahko omogoči enozmerno delo

(če to ni mogoče, se mu enozmerno delo ne omogoči)

— izjava delavca, da po končanem šolanju ne bo zapustil delovne organizacije toliko časa, dokler je trajalo njegovo šolanje,

— da ima delavec najmanj končano osemletko

— če se pokaže potreba po tem delovnem mestu oz. izobrazbi, delavcu UO odobri plačilo stroškov zadnjega šolanja.

Drugi krog posojila za ceste do zdaj že 89,5%.

Ob prvem vpisu junija kot smo poročali, je bilo vpisano 33,6% od predvidene vsote (50% OD/IV.), kar je vpisalo 409 zaposlenih ali 448.700,00 din, to je bilo povprečno 1.100 din na vpisnika in le 550,00 din na zaposlenega.

V drugi, širši akciji do 25. VIII. pa je posojilo vpisalo že 716 vpisnikov od 813 zaposlenih. 11 članov kolektiva (potniki, trgovski predstav-

nikl itd.) pa je iz drugih republik in jih vpis ne zajema. Teh 716 vpisnikov je vpisalo že 1.218.500,00 din posojila in predstavlja 89,50% od predvidene vsote 1.360.595,79 din, kar je na zaposlenega blizu 1.500 din, na vpisnika pa 1.700,00 din.

To tudi pomeni, da posojila še ni vpisalo 97 članov OZD ali ca. 11%. (Med njimi jih je polovica v bolniškem staležu.)

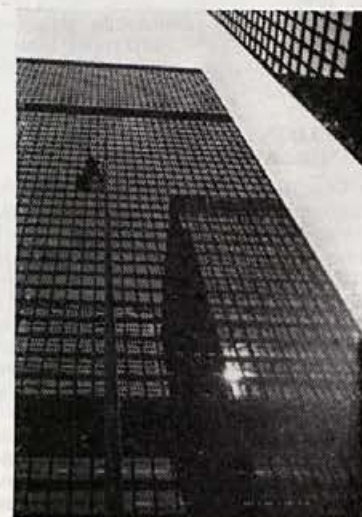
Ob drugem vpisu smo se dogovorili, da naj vodilni delavci vpišejo 75% aprilske plače, vodstveni od XII. kategorije navzgor pa 66%. Tudi samoupravljalcji in člani družbenopolitičnih organizacij so se obvezali, da bo njihov vpis 66% od OD aprila. To so v glavnem tudi izpolnili, kar je razvidno v drugi koloni priložene tabele (vpisi po vseh merilih). V tabeli je tudi podatek vpisa za vsako stroškovno mesto (delavnico, oddelek) posebej.

N A Z I V ORGANIZACIJSKE ENOTE	ZNESEK VPISANEGA POSOJILA	50% od OD za april 1976	%	PREDVIDEN ZNESEK VPISA PO VSEH MERILIH /50%, 66%,75%/ OD APRIL '76	%	STEVILLO ZAPOSLENIH	STEVILLO VPISNIKOV
	1	2	1:2	3	1:3	4	5
INŠTITUT	81.500,00	64.933,25	125,51	83.566,24	97,53	31	31
SKUPNE SLUŽBE	337.700,00	299.997,64	112,50	353.766,41	95,45	170	162
SM 01 ostr. 02 ERC	37.200,00	29.943,70	124,23	36.825,32	101,02	14	14
SM 03 SK	34.800,00	34.213,88	101,71	38.298,55	90,86	20	20
SM 04 KSS, 05 ODP	59.900,00	54.582,49	109,74	61.389,95	97,57	33	33
SM 06, 07 prodaja	40.200,00	30.792,90	130,54	39.991,07	100,52	15	15
SM 08 "	8.800,00	6.292,32	139,85	8.305,84	105,94	3	3
SM 09 "	10.800,00	8.551,82	126,28	10.794,51	100,00	4	4
SM 11 oblikovalci	7.600,00	8.916,20	85,23	10.860,08	69,98	5	3
SM 18 Sklad.got.izd.	25.200,00	27.882,38	90,38	29.493,98	85,44	21	17
SM 19 Sklad.TO	16.800,00	15.192,31	110,58	16.975,39	98,97	11	11
SM 75,76 Nabava	41.500,00	33.383,95	124,31	41.663,67	99,60	17	16
SM 80 FS	54.900,00	50.245,69	109,26	59.168,05	92,78	27	26
OZD ŠPORT.REKV.	801.200,00	995.664,90	80,46	1.060.680,36	75,53	612	523
SM 12 Servis	15.400,00	15.514,55	99,26	16.985,25	90,66	10	8
SM 10 Trgovina	18.300,00	18.557,27	98,60	21.859,00	83,71	13	13
SM 50,51,52,53,64 Priprava lesa	49.800,00	57.762,30	86,21	60.042,40	82,94	38	32
SM 60 Pom.obrat	18.700,00	15.401,56	121,41	20.330,03	91,98	7	7
SM 61 Remont	53.400,00	71.836,08	74,33	76.031,50	70,23	41	31
SM 62 Komunala	21.700,00	34.302,75	63,26	34.783,60	62,38	25	19
SM 63 Kurjači	4.500,00	6.503,58	69,19	6.503,58	69,19	4	2
SM 64 Vozniki	13.800,00	16.702,79	82,62	16.702,78	82,62	7	7
SM 66 Brusači	5.100,00	8.415,44	60,60	9.498,18	53,69	5	3
SM 20 SO	22.000,00	20.729,00	106,13	26.235,02	83,85	10	10
SM 21 Strojna	48.100,00	64.086,62	75,05	66.815,62	71,98	39	32
SM 22 Robničenje	38.900,00	44.507,92	87,40	46.522,92	83,61	29	25
SM 23 Polizdelek	68.900,00	113.056,97	60,94	116.565,08	59,10	75	59
SM 24 Metalna	46.500,00	80.448,03	57,80	82.503,38	56,36	52	41
SM 25 Površinska	82.300,00	127.537,40	64,53	131.175,64	62,74	99	85
SM 70 Teh.biro	72.000,00	57.949,36	124,24	71.396,96	100,84	29	28
SM 31 Lesni	74.400,00	82.116,85	90,60	88.135,32	84,41	44	42
SM 40 Plastika	65.500,00	66.681,73	98,23	71.185,16	92,01	34	31
SM 32 Kovinska	69.700,00	78.277,38	89,04	80.729,62	86,33	43	40
SM 33 Sedlarski	12.200,00	15.277,32	79,85	16.679,32	73,14	8	8
S K U P A J :	1218.500,00	1360.595,79	89,50%	1.498.013,01	81,34%	813	716

Vpis posojila se nadaljuje. Družbenopolitične organizacije bodo z vso resnostjo proučile način uspešnega zaključka akcije za vpis posojila še ta mesec ter ustrezno reagirale pri vseh tistih, ki pri tem principelno ne sodelujejo, kar pomeni tudi njihovo politično odklanjanje družbenih akcij v današnjem času. Posebej opozarjamo na to, v kolikor bo toleriran mlahav odnos pri nekaterih, da bo nastala politična škoda za kakršnokoli bodočo akcijo, ki bi jo želeli izvesti v naši OZD.

ELAN

Spomini na Olimpiado

Mestna perspektiva

MONTREAL 1976

Ena izmed Marlin v zalivu Svetega Lovrenca

originalni posnetki

Način splovitve jahte v Marlini

Rezultati sedemmesečnega dela

Obračun je uspešen

Naokrog je polletje, zanj smo izdelali obračun, ki je za Elan uspešen, saj smo plan za leto 1976 in dinamiko nasproti letu 1975 v istem času močno presegle.

Ker pa je polletje že odmaknjeno, znani pa so podatki o sedemmesečnem poslovanju, vam v naslednjih vrsticah dajem sliko našega dela za obdobje januar — julij 1976.

PROIZVODNJA IN PRODUKTIVNOST

Fizični obseg proizvodnje je napram letu 1975 v istem času za 39 odstot. večji, vrednostni pa za 26 odst. Pri tem so posamezne dejavnosti dosegle naslednje rezultate:

Dejavnost smučij je napram letu 1975 povečala proizvodnjo za 23,1%, telovadno orodje za 18,8%, čolnarija pa za 54%. Na zaposlenega smo dosegli 77.551.— din proizvodnje, kar je za 17,4% boljši rezultat kakor lani. Rezultati proizvodnje primerjani z gospodarskim načrtom pa so doseženi takole: proizvodnja cele organizacije združenega dela je dosežena za 60,8%, dejavnost smučij 61,9%, telovadno orodje 47,0%, čolnarija 65,6%.

CELOTNI DOHODEK IN REALIZACIJA

Celotni dohodek je nasproti preteklemu letu za 52% večji, dohodek pa za 67%. Pomemben korak naprej smo naredili pri prodaji za zunanji trg, ta prodaja je letos za 129% večja kakor lani, prodaja doma za 17 odst. Vsi stroški so porasli za 29%, najvišji skok beležijo storitve drugih za 35%, neproizvodne storitve za 38%, dnevnice za 36%. Amortizacija je višja za 74%.

Obveznosti, ki jih pokrivalo iz dohodka so se gibale takole: pogodbene obveznosti, s katerimi razumemo: obresti za kredite, zavarovalne premije in stroške bančnega poslovanja so v primerjavi z letom 1975 porasle za 1%, zakonske obveznosti, sem spadajo obveze, ki so predpisane z zakoni in samoupravnimi sporazumi so narasle napram letu 1975 za 22%. Osebnih dohodki pa so višji za 17%.

ZALOGE, TERJATVE IN UPNIKI

Zaloga materiala, gotovih izdelkov, drobnega inventarja, terjatve in dolgovi so pomemben element

likvidnosti pa tudi stroškov. V letošnjem letu se zaloge materiala gibljejo dosti realno če pogledamo povečano proizvodnjo saj so narasle samo za 13%, zaloge gotovih izdelkov pa so napram letu 1975 za 14% nižje. Zaradi novega sistema plačevanja so terjatve znatno nižje kakor v preteklih letih, letošnje dosejajo komaj 11% lanskih, povečale pa so se terjatve do zunanjih kupcev in to za 5 krat. Obveznosti do dobaviteljev iz istih razlogov, novega sistema plačevanja, dosejajo samo 5% lanskoletnega zneskega ob istem času.

OSEBNI DOHODKI IN ZAPOSLENOST

Kakor smo že zapisali so se osebni dohodki povečali za 17% v absolutnem znesku. Povprečja pa so dosežena takole: organizacija združenega dela kot celota 3.605,00 din ali 6% več kakor lani, šestmesečno povprečje pa znaša 3.478.— din ali 21% več kakor lani. Po posameznih dejavnostih pa se povprečni osebni dohodki gibljejo: športni rekviziti 3.531.— din ali 8% več kakor lani, inštitut 4.253.— din ali 5% manj kakor lani in skupnosti skupnih služb 3.746.— din ali 1% več kakor lani.

Število zaposlenih je doseglo ob koncu meseca ujlija indeks 99,3 napram letu 1975 in je po dejavnostih etšvilo zaposlenih takole: smučarija 308, telovadno orodje 96, plastika 34, ostalo 396.

ZAKLJUČEK

Trend gibanj proizvodnje, prodaje pa tudi z njo povezanih stroškov, in v zaključni fazi, rezultat teh prizadevanj dohodek, je v letošnjem letu ugoden. Zanj se moramo predvsem zahvaliti povečani proizvodnji in prodaji. So tudi drugi elementi, ki sestavljajo celotni dohodek, vendar prizadevanja v smeri več proizvodnje so rodila sadove.

Da nam tudi končni letni rezultat — uspeh ne bo izostal, moramo s temi prizadevanji tudi v naslednjih mesecih nadaljevati. Vsak izmed nas mora doprinesiti svoj del, da si na ta način ustvarimo kar najboljše pogoje za pokrivanje velikih potreb, ki jih mam: za vlaganja v razširjeno reprodukcijo organizacije, skupne in splošne potrebe širše skupnosti in nenazadnje tudi svoje osebne potrebe bomo boljše zadovoljevali.

Pavel Koder

bra na Stelviu. Dejstvo, da smo uspeli zadržati Stenmarka na naših smučeh kljub izredno ugodnim ponudbam različnih konkurentov, kljub nenehnemu pritisku z vseh strani je vsekakor naš največji uspeh, uspeh ki je še večji kot osvojitve samega svetovnega pokala. Sedaj se je namreč izkazalo, da se je Stenmark povsem svobodno, brez kakršnihkoli moralnih ali materialnih obveznosti, odločil za Elan zgolj zaradi smučij in našega odnosa do športa in športnikov. Velike zasluge za ta uspeh gredo poleg vseh ostalih, ki so neposredno ali posredno delali na smučeh za Stenmarka, tudi našemu delavcu servisa Vogelniku Juriju. Marsikatero težavo tekom sezone, ko je bil sam prepričan sebi, je znal uspešno prestati in iz vsega vedno izluščiti še kako korist za Elan. Nove skrbi, nove psihične obremenitve se za njega že začnajo, saj mora skrbeti skupaj s sodelavci prototipne delavnice

čprav smo se trudili, da bi izdelali boljše smučij za Magnussona. Ta zaradi tragičnega družinskega dogodka na olimpiadi žal ni nastopil. Magnusson se ne želi dokončno izreči za enega samega proizvajalca smučij, zato ni pričakovati, da bi naše sodelovanje v bodoči sezoni močnejše zaživel. Nujno je bilo, da navežemo stike še s kakimi tekači iz drugih moštev, ki nekaj pomenijo. Prve stike smo navezali s tekači iz ZDA. Na treningu na Dachsteinu so se o naših smučeh izrazili dokaj pohvalno. Sedaj je le vprašanje, kako bomo uspeli v neposrednih dogovorjanjih — ali bomo prepričali kake tekmovalce iz ameriške ekipe, da bodo nastopali na naših smučeh ali ne. Vsekakor je izredno pomembno dejstvo, da pridobimo kakega tekmovalca iz Amerike za nastop na naših smučeh, ker bi to bil eden najboljših načinov za populariziranje prodaje naših tekaških smučij v ZDA. Tržišče za takšne smučij v ZDA

Rojak Franc iz Bariloche — Argentina, nam sporoča dobre novice

ce, da bodo smučij za Stenmarka najbolj pripravljene že do začetka septembra. Jugoslovanski tekmovalci so letos prvič prišli do možnosti izdatnejšega poletnega treninga v Argentini, kar so s pridom izkoristili. Žal si je mladi perspektivni smučar Strel pri tem zlomil nogo in bo tako izločen iz pripravljalnega obdobja. Upajmo, da bo kljub vsemu s svojo marljivostjo ta izpad nadoknadil in bo v sezoni dosegel še boljše rezultate kot v pretekli. Križaj je v velikem slogu zmagal na prvenstvu Argentine, kar je izredno odjeknilo predvsem med našimi rojaki, ki tam žive in so nam navdušeno napisali kartico s pozdravi in čestitkami k našim smučem, s katerimi je Križaj na tekmovanjih zmagoval. Čehi so se kot že vsa prejšnja leta pripravljali v Poreču, sedaj pa začnajo tudi s pripravami na snegu. Načelni dogovori s smučarsko zvezo Češke so taki, da upamo, da nam bodo zagotavljali tudi v bodoče določeno kontinuiteto uspehov s češkimi tekmovalci.

Naša prizadevanja s tekači v preteklem letu niso bila prav velika,

je izredno in Elan bi se lahko plasil na njem v znatno večji količini kot dosedaj.

Tudi skakalci se v letošnjem letu pripravljajo. Zelja Švicarjev in Zahodnih Nemcev je, da se revanžirajo Avstrijem in Vzhodnim Nemcem za preteklo sezono, ko so samo oni poželi vse uspehe. Tudi naši tekmovalci se zelo skrbno pripravljajo za sezono in uspehi Norčiča na koncu sezone dajo upati, da bo končno tudi našim skakalcem šlo na bolje. Glede skakalnih smučij pripravljamo določene poizkuse, rezultat testiranja bodo znani šele pozno v jeseni. Vsekakor lahko zagotovimo, da bo tudi v letošnji sezoni nastopila večina zahodnonemških tekmovalcev, na čelu z Groschejem z našimi smučmi, tako da bo Elan močno zastopan v mednarodni areni.

Vsa ta široka aktivnost in povezovanje s tekmovalci različnih narodov zahteva vedno večji zagon vseh naših strokovnih delavcev, kot tudi delavcev v tekmovalnih servisih.

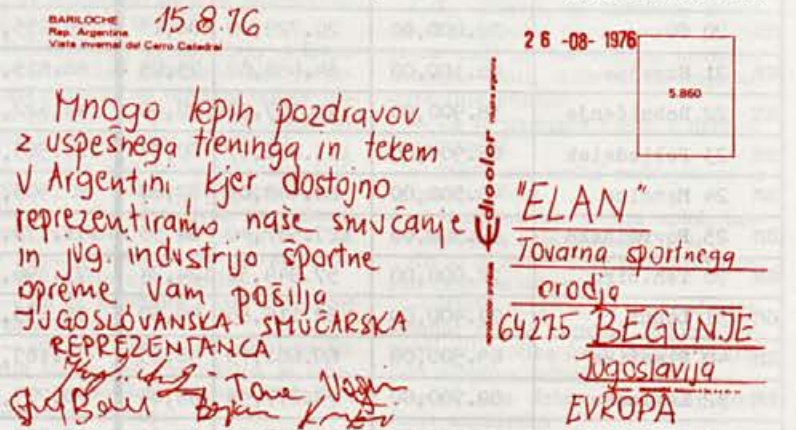
Mag. Petriček Peter

Tekmovalni servis pred novo sezono

Leto se je že močno prevesilo v drugo polovico, kar pomeni, da so smučarji začeli z resnejšimi pripravami za smučarsko sezono 76/77. Pred nami v letošnjem letu ni kakšnih pompozniših tekmovanj — ni olimpijade, ni svetovnega prvenstva. Vendar sem v razgovoru z različnimi trenerji prišel do stališča, da to niti ni več pomembno. Tekme za svetovni pokal (alpski in tekaški) in tekme v skokih — novoletna turneja, Holmenkoln, Lahti, poleti, zahtevajo od tekmovalcev iz leta v leto napornejše in obsežnejše priprave, tako, da je že težko govoriti o tem, ali je sploh kaka razlika v pripravah med tistimi leti, ko olimpiada je ali ko je ni. Povsem razumljivo je, da je že v fazi priprav v pripravljalnem mehanizmu vključena tudi naša tekmovalna služba, določene naš tekmovalni servis. Naloge tekmovalnega servisa so iz leta v leto obsežnejše, skladno s povečano Elanovo

navzočnostjo na različnih tekmah. Služba se je v letošnjem letu tudi kadrovske okrepila z našim večletnim državnim reprezentantom in večkratnim prvakom Miranom Gašperšičem, ki bo v bodoči sezoni pomagal Juriju Vogelniku pri pripravljanju smučij za tekmovalce in večkrat tudi na samih tekmah. Fa-za razvoja in testiranja novih smučij za novo tekmovalno sezono ni še v celoti zaključena, vendar so že doseženi določeni pozitivni rezultati. Tudi v Elanu se zavedamo tega, da šport iz leta v leto napreduje, zato moramo tudi naše razvojne napore pospeševati ter tekmovalcem nuditi vedno kaj novega, boljšega od tega, kar so imeli v prejšnjih letih.

Svedsi se, kot ponavadi tudi letos sorazmerno pozno pripravljajo na snegu. Čeprav je bilo nekaj manjših nepomembnejših treningov na snegu, se predvideva glavni trening A reprezentance Švedske šele septem-

Bojan Križaj — Mednarodni prvak Argentine je bil prvi v slalomu ter enkrat prvi in enkrat drugi v veleslalomu. S tem si je pridobil dragocene FIS točke. S to kartico nas pozdravlja, kakor tudi Vogrinc, Strel in Kozel

Družina Stenmark v Elanu!

Oče, mati in brat (v sredl)

18. avgusta je po daljših počitnicah v Portorožu obiskala našo tovarno smučič Elan družina Stenmark, vendar brez sina, svetovnega prvaka Ingemarja, ki bo do konca avgusta na služenju vojaškega roka. Ingemarjevi oče, mati in mlajši brat so si z zanimanjem ogledali proizvodnjo smučič, s katerimi se je njihov sin in brat povzpeli do najboljšega smučarja na svetu.

Erik Stenmark, oče, nam je povedal, da je zadovoljen, da si je lahko ogledal tovarno Elan in da je vesel, da se je Ingemar odločil, da bo še naprej tekmoval na elanovkah. »Nisem pričakoval, da bom videl tu pri vas tako lepo deželo in srečal toliko prijaznih ljudi.« Gospe Stenmark je dolgčas po sinu, kajti le v letnem času sta bila do sedaj lahko skupaj, letos pa je to preprečilo Ingemarjevo služenje vojaškega roka. »Pomislite, moj veliki sin je pri vojaki dobil otroško bolezen — rdečke.« Mlajši brat Jane, tudi sam že tekmoval, pa je rekel, da mu je idol starejši brat, vendar sam misli, da ga v smučanju ne bo dosegel.

ELAN na Jahorini

Nekaj let sem, posebno pa še po izvedbi prvega juniorskega Evropskega kriterija v alpskih disciplinah, po »Zlati lisici« in Fis tekmi za člane, je postala Jahorina zelo interesanten športni center v Jugoslaviji.

Prav nič ni čudno, da postaja ta prav lepa planina priljubljena med obiskovalci, smučarji, ki imajo možnosti, da se popeljejo po njenih čudovitih strminah. Preobjedeni mestnega vrveža in bencinskih hlapov meščanj Sarajeva komaj čakajo na prosti dan, da bi zgodaj zjutraj

bolj zavzema vidno mesto v družbi. V vsakem primeru pa se človek počuti kot prerojen ter psihično in fizično pripravljen za delo v naslednjem tednu, če je koristno preživel vikend.

Vse to nam nalaga mnogo obveznosti za naše popolno angažiranje na čimboljšem in kvalitetnem oskrbovanju tega tržišča z našimi proizvodi. Nam ni interes samo, da prodamo robo, smatramo, da je popoln uspeh šele tedaj, kadar prodamo proizvode in kadar so naši kupci zadovoljni s kvaliteto, kakor

odšli na smučanje in uživanje lepih pejzažov in bi tako prebili prosti čas. Nihče, ki še ni imel prilike, da bi obiskal to snežno lepotic, nima predstave, koliko in s kakšnim zadovoljstvom prihajajo smučarji in izletniki na božanske strmine Jahorine in kako uživajo pri smučanju. Ni pretirano, če rečemo, da je smučanje v BiH postalo šport številka ena! Opazovalec je iznaden, ko gleda koliko smučarjev jo obiskuje in koliko dobrih in celo odličnih smučarjev je že med njimi. Vzgajajo jih smučarski učitelji in trenerji in imajo odlično opremo. Pri tem dobijo občutek, da so nekje v zahodnih Alpah, v nekem centru, kjer je smučanje že dolgo nacionalni šport. Tu je ustaljena praksa, da so vse kapacitete po hotelih in domovih v času zimskih počitnic rezervirane za šolarje, tako da že od mladih nog ob dobri asistenci učiteljev in trenerjev ter pomoči smučarskih klubov, razvijajo smučarski šport kot tudi kulturo športa, ki vsak dan

tudi z našim izpolnjevanjem rokov — z našim dobrim poslovanjem. Da bi popolno izpolnili naše želje, oziroma nudili našim kupcem vso komoditeto, smo na Jahorini skupno s smučarskim klubom iz Sarajeva odprli smučarski servis, ki na licu mesta, na terenu samem odklanja smučarjem okvare na smučeh in veze in tako nemoteno takoj nadaljujejo s smučanjem.

Vsak obiskovalec na Jahorini takoj opazi naše reklamne krivine in transparente in zdj se mi, da ni več med mladimi nikogar, ki ne bi vedel kje je Elan in s tem avtomatsko postajajo potencialni kupci naših proizvodov in ljubitelji enega od najlepših športov. Naše želje so, da vsak dan in vsako leto bolj postaja smučanje popularnejše, bolj masovno in da smučarjem omogočimo obvladanje smučarske tehnike. To pa bomo zagotovo dosegli z našim trudom po vprašanju kvalitete in našim angažiranjem na tržišču.

Vojak Dejan Gašič

»Snežni medved« med našimi gosti

Sodelovanje med sovjetskimi in jugoslovanskimi alpinisti je vse pestrejšje in živahnejše. Sovjetske gore so za naše alpiniste po eni strani preizkušnja dosedanjih sposobnosti in znanja, istočasno pa priprava na še težje.

V času od 25. 6. do 25. 7. t. l. je bila v centralnem Kavkazu — skupina Bežengi — mariborska alpinistična odprava. Razmere, ki so vladale letos v teh gorah, so bile več kot slabe. Tako se domačin več kot 15 let ne spomnijo take obilice snega, poleg tega pa je bilo vreme silno nestanovitno.

Kljub slabemu vremenu je bilo opravljeno nekaj deset vzponov in

pristopov. Odprava je bila organizirana na bazi izmenjave.

Od 10. do 30. avgusta letos biva v Jugoslaviji kot zamenja za naše alpiniste skupina 14 sovjetskih alpinistov iz daljnega Petropavlovskega na polotoku Kamčatka.

Skupino vodi predsednik športnega društva Spartak tov. Lisic Aleksander Pavlovič. Društvo šteje preko 300.000 članov. V skupini so bili mnogi dobri alpinisti, večina jih je mesec dni pred odhodom v Jugoslavijo preživela v alplagerju Shel-da v Bežengih in opravila lepe vzpone.

(Nadaljevanje na 6. strani)

»Snežni medved« med našimi gosti

(Nadaljevanje s 5. strani)

Vsekakor najuspešnejša v celi skupini sta zakonca Agranovskaja, oba »mojstra športa mednarodne klase po alpinizmu«, pri čemer se žena Ljudmila bavi z alpinizmom nad 25, mož pa nad 30 let. No, Ljudmila Agranovskaja predstavlja tudi sicer v sovjetskem alpinizmu znano ime. Je ena izmed 13 sovjetskih alpinistov (3 ženske), ki nosi naziv »snežni medved« in ga dosežejo le vsi oni, ki osvoje vse sovjetske sedemtisočake.

Po prihodu v Ljubljano se je skupina odpravila v Vrata. Vreme je bilo silno slabo, v 1 tednu so opravili le eno smer v več navezah. Poleg zakoncev Agranovskaja so v sovjetski skupini razen četvorice tudi ostali smučarski učitelji. Izrazili so željo, ogledati si tovarno Elan.

Uprava tovarne nam je v veliko veselje ogled odobrila.

Potem, ko so sovjeti pozorno sledili in se seznanjali z proizvodnjo alpskih in tekaških smučij se je izkazalo, da so tudi sicer dobri poznavalci smučij znamke Elan in vsi tudi njihovi uporabniki. Pa ne le to.

Olga Agranovskaja oz. Olja, kot jo kličejo na kratko, 18 letna študentka jezikovnega inštituta je na svoj način počastila začetek letošnjih olimpijskih iger v Montrealu.

17. julija, torej dan pred otvoritvijo olimpiade, se je kot prva sovjetinja spustila na smučeh iz 5633 m visokega Elbrusa. Olja se je spustila iz vrha na severno stran, in pristala na njegovi južni strani prečkala zapadna pobočja Elbrusa približno v višini 2300 m.

Verjetno je za slovenske proizvajalce športne opreme zanimivo, da je podvig Olja opravila s smučarskimi pancarji Alpina in smučmi Racing team — Elan dolžine 175 centimetrov.

V letošnjem in preteklem letu je poleg tega Olja še smučala iz Bezi-menaje (3889 m), Vulja (4100 m), Aksu (4000 m), Mala Shelda (4100 m) in Jersengi (3800 m).

Ob njenem podvigu se je razpisal tudi sovjetski tisk.

Po ogledu tovarne so si želeli nabaviti tudi smučij, saj presega nabavna cena v SSR trikratno ceno smučij v Jugoslaviji (ca 400 rubljev). Toda tudi v Elanu so bile cene za mnoge previsoke, saj je bilo treba plačati v dinarjih.

Ogledu Elana je sledil ogled Ble. da, po 8 dnevnom bivanju v Vratih pa so se odpravili še na morje. Upamo, da bodo odnesli iz naše domovine kar najlepši vtis.

Andrej Prislan

»Bodeči jež« odgovarja

Odgovor službe kakovosti na članke »Bodeči jež«

Po zaključku akcije v vseh delavnicah smučarije, da je služba kakovosti poslala strokovne odgovore na priložne delavcev iz njihovega področja dela:

Akcija Naše smučine sem pozdravil že po prvem članku, ker sem mišljenja, da samo odprti razgovor in konstruktivna kritika dajo dobre rezultate. Ker je bila v vsaki delavnici omenjena tudi naša služba, se čutim dolžnega, da podam določene odgovore oziroma pojasnila zato, ker so me odgovori vprašanih prepričali, da še vedno niso razčiščeni pojmi kot so: kakšna je dolžnost in odgovornost službe kakovosti, kdo vse je odgovoren za kvaliteto dela in izdelkov, kakšna je vloga kontrolorja v delavnici itd. Upam, da bo tudi naša služba prišla enkrat na vrsto v Bodečem ježu in bomo takrat poskusili pojasniti tudi na praktičnih primerih prej navedene pojme.

1. Strojna delavnica

»Če imaš boljše odnose s kontrolo, boljše shajaš.« Menim, da je znano, da ima vsak kontrolor tudi svojega nadrejenega in bi bilo prav, če nekdo smatra, da ondnosi niso dobri, da opozori glavnega kontrolorja ali pa svojega delodavca. Sma-tram, da je za reševanje problemov v medsebojnih odnosih edina prava pot odprti razgovor, ne pa govornice za hrbtom. Torej na dan s praktičnimi primeri zgoraj navedene trditve, pa bo zadeva hitro rešena.

2. Kantarija

Kritika, da za slabo kvaliteto smučij (tekaške) ni kriva kantarija, drži. Premalo se je delalo na preventivi in se je izdelava zahtevnega tipa smučij na vseh nivojih pristopilo premalo pripravljeno, tako, da se pozneje ni dalo nadomestiti zamujeno.

3. Polizdelek smučij

»Menimo, da je napak največ v modelih. Mere so vzete iz enega, kontrola se opravlja v dveh drugih modelih, ki nista čisto enaka, zato nastajajo razlike in seveda II. vrsta.«

Priprava in kontrola elementov za smučij je izredno zahtevna zaradi več dejavnikov:

- odstopanje v dimenzijah modelov ter poznejše deformacije
- netočnost in pogoste okvare strojev za pripravo (krivljenje robnikov)
- uporaba materiala, ki dimenzijsko ni stabilen (polietilen, les) zaradi zunanjih vplivov
- občasna uporaba materiala slabše kvalitete — v primeru, ko ne obstaja druga rešitev.

Problema se v kontroli zelo dobro zavedamo in primerno temu se organizira kontrola priprave elementov. Lahko trdim, da je ravno pri elementih precej manj odstopanj v odnosu na prejšnja leta in da bi z objektivnim obveščanjem kontrolorja s strani delavcev o stvarno slabih kvaliteti pripravljenih elementov, dosegli še boljše rezultate. Pomnil bi, da so prav ti kontrolorji nekdanji lepilci, ki se dobro razumejo v delo deležni neupravičene kritike. Če kdo smatra, da bi to delo lahko sam bolje opravljal, mu lahko omogočimo, da delo preizkusi.

»Služba kakovosti bi morala velikokrat bolje in hitreje ukrepati, ne pa, da se včasih napravi precej škode, preden posežejo vmes.«

Ocena je pavšalna, brez konkretnih primerov in kot taka je za nas nesprijemljiva. Prepogosto smo namreč bili priče, ko so nas okrivili za napako, s katero sploh nimamo zveze. To se dogaja zaradi nepoznavanja pravega krivca, nepoznavanje dolžnosti in odgovornosti posameznikov ali pa včasih tudi namenoma. Stara navada je že, da se takoj, ko se pojavi slaba kvaliteta, reče: »Kje je bila pa kontrola? Zakaj jo imamo? itd.«, kot da je kontrola naredila slabo kvaliteto in je edino ona odgovorna za kvaliteto. S tem ne mislim trditi, da smo v kontroli nezmojljivi, ampak moramo pri iskanju pravega krivca za-

četj od začetka. Kar zadeva »kirs-nerje«, mislim, da bi se pri reševanju problema moralo angažirati veliko ljudi od določenih neposrednih delavcev naprej. Do sedaj smo imeli več primerov, ko so delne ali polne rešitve problemov prišle iz ne. posredne proizvodnje, več primerov pa je tudi, ko se je trdilo, da delavci nimajo nič z določeno napako, pozneje pa se je ugotovilo ravno narobe. Torej se moramo vsj angažirati, vsak na svojem področju, ne pa potem kazati s prstom na kemika, tehnologa ali nekoga tretjega, ki naj bi rešil problem. To velja za vse delavnice in ne samo metalno.

4. Nadaljnja metalna

»Kontrolna služba ima pozitivno vlogo v delavnici.«

Tu smo sicer ocenjeni pozitivno, vendar so odgovor dali samo v eni izmeni. Menim pa, da smo ravno v tej delavnici pogosto bili priča, da se z medsebojnim razumevanjem da rešiti marsikateri problem v odnosih med kontrolo in proizvodnjo. Treba je namreč vedeti, da kontrolorji za svoje delo odgovarjajo in če nekaj zahtevajo na področju kvalitete, to ni zato, ker tako

sami hočejo, ampak zato, ker so vezani na določene kriterije, po katerih morajo delati.

5. Lakirnica

Večkrat pridemo s kontrolo navzkriž, posebno kar se tiče barv. Barve za sitotisk bi morali preje kontrolirati.«

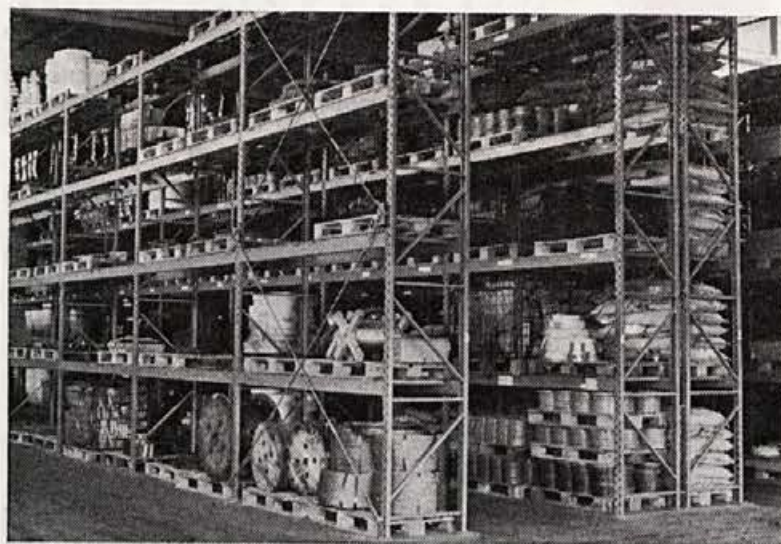
Strinjam se, da je treba poostri kontrolo materialov, vendar je iz več razlogov tu precej možnosti, da občasno pride kaj narobe.

Omenil bi, da bi pogosto z večjim angažiranjem neposrednih delavcev ter z upoštevanjem tehnoloških navodil bolje ujeli barvne nianse ali pa dosegli zahtevano kvaliteto lakiranja. Večkrat smo bili namreč priče, da je bil za slabo kvaliteto okrivljen material, pozneje pa se je pokazalo, da je bil pravi vzrok nekje drugje.

Vodja službe kakovosti
dipl. ing. Mladen Krmpotič

V zadnji »Naši smučini« smo objavili »Bodečega ježa« v telovadnem orodju, ki pa je zaradi gornjega prispevka odpadel, oziroma se bo oglašil v naslednji številki.

Urednik

Med kolektivnim dopustom so v glavnem preselili blago v novozgrajeno skladišče surovin. Urejeno je moderno in sodobno.

Vsi bomo na vrsti

Izvedba programa izobraževanja iz varstva pri delu v OZD ELAN

V skladu s 15. členom Republiškega zakona o varstvu pri delu (Ur. list SRS št. 32/74) mora vsaka OZD opraviti občasne preizkušnje, če so delavci upoznani z varnim delom ne. oziraje se na katerih delovnih mestih delajo. Poseben poudarek je na delovna mesta s povečano nevarnostjo, katerih je v naši OZD zelo veliko.

Zahtevo po preverjanju znanja iz varstva pri delu predpisujejo tudi naši interni akti o varstvu pri delu. Isto zahtevo je postavila tudi republiška inšpekcija dela.

Po dogovoru z odgovornimi osebami v posameznih sektorjih in dejavnostih bi s poučevanjem zaključili do konca tega leta.

PROGRAM IZOBRAŽEVANJA

Sam program izobraževanja iz varstva pri delu zajema 3 specifična področja strukture zaposlenih.

- A. Vodilni delavci
- B. Vodstveni delavci
- C. Ostali delavci

A. Vodilni delavci

Za vodilne delavce se predvideva program izobraževanja, ki ga razpi-

sujejo zavodi za varstvo pri delu. Izobraževanje zajema predavanje in teste. Vsak kandidat dobi potrdilo o uspešno opravljenem izpitu in ustrezno literaturo.

Realizacija programa tečaja za vodilne delavce (glavni direktor, vodje dejavnosti, direktor IE) bo izvedena v mesecu septembru in oktobru t. l. na podlagi dogovora z zavodom, ki bo izvedel ta program.

B. Vodstveni delavci

Tečaj za vodstvene delavce iz varstva pri delu bo organiziran v podjetju. V ta tečaj bodo zajeti vsi delavci, ki v smislu Zakona o varstvu pri delu odgovarjajo in nadzorujejo delo. (delovodje, skupinovodje, oddekovodje, vodje oddelkov, tehnologi, konstruktorji ipd.).

Služba varstva pri delu bo za realizacijo programa B izdelala posebne skripte, ki bodo zajemale vse področje varstva pri delu, ki se zahteva za izvedbo programa za vodstvene delavce. Predvsem bo poudarjena varstvena zakonodaja in odgovornost varstva pri delu v smislu najnovjših predpisov iz tega področja.

(Nadaljevanje na 7. strani)

Nov poslovnik glasila »NAŠA SMUČINA«

Program izobraževanja iz varstva pri delu za vodstvene delavce bo v obliki predavanj zajemal 5 šolskih ur, pred tem pa bodo vodstveni delavci dobili ustrezno skripto. Po zaključku predavanja bodo morali vsi opraviti preizkus znanja v obliki testov. Testi bodo zajemali 30 vprašanj iz predavane snovi in literature. Za uspešen opravljen preizkus znanja iz varstva pri delu se zahteva 75 pozitivnih odgovorov.

Realizacija tega programa bo izvedena v mesecu septembru 1976.

C. Ostali delavci

Najobsežnejšo grupacijo predstavljajo ostali delavci, saj so v tej skupini zajeti vsi člani kolektiva od delavcev v administraciji, do delavcev na najbolj ogroženih delovnih mestih.

Realizacija programa bo potekala tako, da bo služba varstva pri delu v sodelovanju z ostalimi strokovnimi službami izdelala posebna pismena navodila (skripte), ki bodo zajemala dve področji in sicer:

- splošno varstvo pri delu,
- posebna navodila za varno delo v posameznih odelkih in obratih.

V skriptih bodo zajeta predvsem naslednja področja:

- varstvena zakonodaja,
- tehnično varstvo,
- eksplozijska zaščita,
- požarna zaščita,
- higijensko varstvo,
- zdravstveno varstvo,
- delovna zakonodaja.

V skriptih oz. navodilih, ki bodo dodatna, bodo zajeta predvsem področja, ki so specifična za posamezna nevarna dela kot n. pr.: lakirnice, delo z nevarnimi snovmi, delo z jedkimi tekočinami, navodila za lesno obdelovalne stroje itd.

Program za ostale delavce se bo realiziral tako, da bodo vsi zaposleni s posebno informacijo dobili skripte in navodila za pripravo za izpite. Posebnih predavanj med delovnim časom ali izven ne bo, ker bodo skripte oz. navodila tako prirejena, da se bo lahko vsak pripravil za izpite doma.

Izpiti se bodo polagali v obliki testov, ki bodo podobne oblike in se bodo izvedli po istem postopku kot za vodstvene delavce.

Testi se bodo opravljali izven delovnega časa po skupinah z maksimalnim časom 2 šolski uri.

Za delavce, ki ne bodo uspešno opravili testov (isto velja tudi za delavce iz srbohrvaškega področja), bo naknadno izvedeno predavanje z dvema šolskima urama in z ustnim izpitom. Tudi ta del izobraževanja se bo opravil izven rednega delovnega časa.

V skladu z obstoječimi predpisi bodo moral delavci, ki delajo ali nadzirajo dela s povečano nevarnostjo opravljati preverjanje znanja vsake 2 leti, za ostale pa je rok 5 let.

Z ozirom na obveznost in na obsežnost celotnega programa izvedbe izobraževanja oz. preverjanje znanja iz varstva pri delu bo potrebna angažiranost vseh članov kolektiva in obenem tudi obveza, da bodo vsi uspešno opravili preizkus znanja iz varstva pri delu. S pridobljenim znanjem ne bomo zadostili samo zakonskim predpisom iz varstva pri delu, temveč bomo pridobljeno znanje iz varstva pri delu koristili na svojih delovnih mestih za bolj varno delo.

Ing. Zajc Bojan

Sprejet na UO 25. 8. 1976

Izmed možnih oblik informiranja se v Elanu poslužujemo posrednih, kot so glasilo delovnega kolektiva (redno), interne informacije in oglasne deske (občasno) ter neposrednih, kot so razgovori, seje in drugo (delovne skupine, zbori delovnih ljudi).

Glasilo izhaja redno vsak mesec. V njem je objavljeno vse, kar je pomembno za širši kolektiv (delavce, upokojence, štipendiste, delavce, ki služijo vojaški rok, poslovne partnerje in zunanje institucije, občinske, republiške, upravne in politične organe).

Koncept glasila se prilagaja razvoju podjetja. Skoraj 9 let je izhajal v preprosti ciklostirani obliki. Vzporedno z rekonstrukcijo in modernizacijo podjetja pa se je moderniziral tudi časopis in sedaj izhaja v lični tiskani obliki.

Pod pojmom informiranje si ne predstavljamo samo obveščanja članov delovne skupnosti o pomembnih zadevah, ampak jih želimo aktivno vključevati v proces, tako ga bi sodeloval čim širši krog ljudi.

Poznavanje ekonomskih pogojev in njihovih posledic je eden izmed odločilnih faktorjev, da bi delavci lahko uspešno opravljali svoje naloge in bili tudi primerno stimulirani za dobro opravljeno delo.

Mnenja, ocenjevanje in opozarjanje na razne napake morajo biti objektivna, konstruktivna in javna. Če so podana v pisni obliki, jih morajo avtorji oddati podpisana. Anonimnih prispevkov ali takih pod psevdonimom uredništvo Naše smučine ne sprejema.

Predlog Zakona v združenem delu (III. poglavje 521, 522, 523, 524 in 525. člen) zadaljuje OZD, da mora zagotoviti delavcem redno, pravočasno, popolnoma resnično ter vsebinsko in oblikovno na dostopen način informiranje delavcev. Če se dolžnost obveščanja ne izpolnjuje, se šteje to za kršitev pravic delavcev. Poslovodni organ pa v takem primeru odgovarja tudi materialno.

HONORIRANJE SODELAVCEV NAŠE SMUČINE

1. člen

Delo članov uredniškega odbora je lahko enkrat letno pavšalno nagrajeno.

2. člen

Honoriramo vse prispevke v obliki pismenih sestavkov, fotografij ali risb, ki so objavljeni v glasilu delovne skupnosti Naša smučina. Izjema so le oglasi, prepisi, pozivi in službena obvestila. Kriterij honoriranja je enak za člane ali nečlane delovne skupnosti Elan.

3. člen

Sistem honoriranja za prispevke ali enote prispevkov temelji na množenju osnovnih tarif z določenimi stimulacijskimi faktorji za:

- kvaliteto
- domiselnost
- izvirnost
- rok prijave
- način podajanja
- itd.

4. člen

Vse tarife za honoriranje prispevkov so navedene v neto vrednostih.

5. člen

Osnova za honoriranje prispevkov, ki so v glasilu objavljeni kot besedilo, je vrstica. Le-ta je široka 10 cicerov ali 47 mm. Če je besedilo natisnjeno v glasilu v dvokolonskih vrsticah 20 do 22 cicerov ali 89 do 92 mm široko, se šteje vsaka vrstica dvojno.

6. člen

- a) lektorski honorar se obračuna urno, po OD korespondenta jezikov,
- b) prepisovanje tekstov in gradiva za glasilo izven rednega delovnega časa velja kot nadurno delo in je plačano po kategoriji delovnega mesta prepisovalca.

7. člen

Honorarji za prispevke:

- 1. Prispevki, ki zahtevajo veliko zbiranja in samostojnega obdelovanja gradiva, kot npr. izvorni uvodni članki, izvirne reportaže in literarni sestavki, analize o poslovanju posameznih dejavnosti v podjetju in razprave ter vsi prispevki delavcev, zaposlenih na NK, PK, KV in NS delovnih mestih 0,60 din vrstica.
- 2. Samostojni prispevki, oz. komentarji o delu samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij, članki o problemih življenja in dela kolektiva ali občine, prevodi zahtevnejših strokovnih tekstov ipd. 0,50 din vrstica.
- 3. Prispevki, ki zahtevajo delno samostojno obdelavo gradiva kot npr. poročilo o poslovanju podjetja, poročila s sestankov samoupravnih organov, poročila o življenju in delu kolektiva na samoupravnem in družbenopolitičnem ter športnem področju 0,40 din vrstica.
- 4. Manj pomembni prispevki, ki ne zahtevajo večjega angažiranja avtorja, kot npr. izvlečki in zapisnikov, prevodi preprostejših tekstov 0,30 din vrstica.

8. člen

Honorarji za slikovno gradivo:

- originalne fotografije 18 din in faktor 2 in 3,
- odškodnina za uporabo fotografij in slike, povzete iz revij, brošur ali razglednice 6 din,
- risane glave za posamezno rubriko 20 din,
- preprosta karikatura ali risana šala 40 din,
- slikanica na celi strani 80 din,
- slikanica na pol strani 40 din,
- shema stroja ali strojne naprave 45 din,
- samostojno pripravljene grafikonji in diagrami 20 din,
- modna ilustracija 10 din,

9. člen

- sestava križanke, vretena, satovnice (1 kvadrat) 0,35 din
- šala s poljubno tematiko 10 din,
- zanimiv kratek prispevek do 10 vrstic 10 din.

10. člen

Fotografije strojev in naprav morajo odobriti vodje dejavnosti (produkcije)

11. člen

Nagrade pri žrebanju:

V vsaki številki glasila je lahko objavljena nagradna križanka, uganke, magični lik ipd. Nagrade za pravilne rešitve podeli žreb, ki ga opravi komisija, le-to pa imenuje uredniški odbor.

— Križanke:

- 1 nagrada din 50,00
 - 2 nagrada din 40,00
 - 3 nagrada din 20,00
- Uganke, magični liki, rebusi:
- 1 nagrada din 20,00
 - 2 nagrada din 15,00
 - 3 nagrada din 10,00

Za nagradno križanko v glasilu, ki izide pred državnimi prazniki kot so 1. maj, 29. november, in 1. januar, se posamezne nagrade povišajo za 20,00 din.

Honorar oz. nagrade za sodelavce lista obračunava glavni in odgovorni urednik.

Honorarji oz. izdatki za izhajanje tovarniškega glasila ne bremenijo delovnih enot. Izplačani so iz dela sredstev za osebne dohodke, ki so po določilih Pravilnika o ugotavljanju celotnega dohodka in dohodka ter delitvi dohodka predvidena za skupne izdatke.

12. člen

Za ponovno objavo člankov, slik itd. sodelavcem ne pripada več honorar, ker si uredništvo z enkratnim izplačilom honorarja pridobi poleg pravice do objavljanja tudi avtorsko pravico.

13. člen

Uredniški odbor ima pravico sam ali na predlog urednika posamezne celotne prispevke ocenjevati izjemno tudi pavšalno.

14. člen

Ta pravilnik začne veljati 8 dni po njegovem sprejetju.

Sindikavno prvenstvo v veslanju 1976

V organizaciji broderske sekcije SSD ELAN je bilo omenjeno prvenstvo v soboto, 28. in v nedeljo, 29. avgusta, na Blejskem jezeru.

Proga je bila dolga 430 m in je tekla od pomola v VC Bled do »Ribča« in nazaj. Tekmovali so z vesli s čolnom serijske proizvodnje T 400. Vreme je bilo lepo, jezero pa mirno.

Mesto	Ime in priimek	Čas
1.	Ivan Milatovič	3,965 minut
2.	Miha Pretnar	4,170 minut
3.	Alojz Svetina	4,495 minut
4.	Darko Globevnik	4,510 minut
5.	Peter Gašperšič	4,520 minut
6.	Jože Dežman	4,590 minut
7.	Boris Kozinc	4,615 minut
8.	Alojz Meglič	4,650 minut
9.	Janez Hanžič	4,954 minut
10.	Matevž Peinkicher	4,970 minut
11.	Filip Spraprotnik	5,000 minut
12.	Branko Mevlja	5,150 minut
13.	Ljubo Zupan	5,175 minut
14.	Janez Hrovat	5,190 minut
15.	Josip Radovič	5,220 minut
16.	Janez Gašperin	5,270 minut
17.	Dušan Kelih	5,330 minut
18.	Stane Kozamernik	5,410 minut
19.	Rudi Kokalj	5,510 minut
20.	Filip Cufer	5,600 minut
21.	Dušan Čirin	6,560 minut

Izven konkurence:

- Jože Kelih 4,130 minut
- Igor Kralj 4,905 minut

Odločni ukrepi proti črnim gradnjam počitniških hišic

Na 27. razširjeni seji komiteja občinske konference ZK Radovljica, ki je bila v četrtek, 26. avgusta, je bila osrednja pozornost osredotočena na oceni izvajanja sklepov 12. in 13. zasedanja občinske konference ZK, ki se nanašajo na problematiko prostorskega načrtovanja, stanovanjske gradnje, urejanja stavbnih zemljišč, varstva okolja in združevanje komunalnih dejavnosti v občini. Razpon teh, za vse delovne ljudi v občini izredno pomembnih vprašanj, se je v zavzeti razpravi udeležencev seje, razširil tudi na področje kmetijstva, vodnega gospodarstva in zlasti na učinkovitost pristojnih samoupravnih, strokovnih in upravnih organov, v reševanju teh problemov in doslednem izvajanju zakonitosti. Napredek v odpravljanju anomalij, ki so se gomilale zadnja leta na vseh omenjenih področjih, je bil po mnenju večine razpravljalcev, dokaj pičel, čeprav ne gre zanikati tudi pozitivnih premikov. Več kot očitno je, da je zadnja problemska konferenca, ki je postavila stvari na svoja mesta glede vseh naštetih vprašanj, spodbudila komuniste in vse delovne ljudi, da so bolj poglobljeno začeli razmišljati o vzrokih in posledicah pojavov kot so zaskrbljujoči porast črnih gradenj počitniških hišic, koriščenje kmetijskih površin za gradnjo zasebnih hiš, počasno urejanje gradbenih in lokacijskih zadev, slaba komunalna dejavnost, zlasti zaradi drobljenja sil, neučinkovitost ukrepov zoper kršilce zakonov in drugo.

Nekaj navrženih podatkov pa kaže, da bo potrebno kar se da odločno in hitro ukrepati, da se zaježijo ti pojavi, ki so bili za zdaj le ugotovljivi, še daleč pa od tega, da bi bili povsem zatrti.

V občini so lani ugotovili kar 90 črnih gradenj počitniških hišic, vendar se stanje tudi letos ni zboljšalo. Samo do letošnjega avgusta so izsledili še naknadno 44 novih črnogradenj, kar pa ne pomeni, da jih ni bilo še več. Lovci, kmetijci in gozdarji vedo povedati, da to niso nobene vikend hišice, pač pa kar luksuzne vile dobrostojećih ljudi, v katere so prinesli pralne stroje, hladilnike, štedilnike in peči na olje, s čimer onesnažujejo okolico, zlasti potoke in reke, kamor se odteka umazanija in tako onesnažuje vodo za živino, ki ima že tako omejene pašne površine. Lastniki vikendov ponavadi ne meneče se dosti za okolje, odmetavajo odpadke hrane, embalažo in smeti, nekateri pa cele kose gospodinskih strojev, ki jih pripeljejo od doma.

Kakšno škodo povzročajo pašništvo in gozdarstvu je odveč govoriti. Nobena skrivnost ni, da so lastniki počitniških hišic, pa tudi tistih, ki so jih zgradili na črno, ljudje, ki imajo že dobra stanovanja, nekateri tudi družbena, svoje hiše in marsikateri tudi vikendice na morju.

Podobni problemi se kažejo tudi pri prostorskem načrtovanju, stavbnih zemljiščih in gradnji stanovanj, kar so že pred dobrim letom ostro kritizirali člani aktiva komunistov neposrednih proizvajalcev, popolnejšo podobo tega stanja pa je dala problemska konferenca, ki je bila letošnjega junija.

Na seji komiteja so sicer pozitivno ocenili dosedanje ukrepe, ki so rezultat sklepov 12. in 13. zasedanja OK ZK in problemske konference, saj je prvič doslej na voljo izredno jasno in izčrpno poročilo pristojnih inšpekcijskih in upravnih organov.

S temi ukrepi pa se zaenkrat zgolj odpravljajo posledice takšnega stanja, ne pa tudi vzroki. Zato daje nekaj več upanja novi program izvršnega sveta občinske skupščine o nadaljnjih ukrepih v zvezi s preprečevanjem črnih gradenj, ki ga je komite soglasno podprl. Program so dopolnili s priporočilom, da se v okviru srednjeročnega plana občine izdelajo trije zazidalni načrti za gradnjo okoli 80 počitniških hišic. Prednost morajo imeti planine za pašnike, nato planine za pogozdovanje, planine za rekreacijo delovnih ljudi v okviru planinskih, športnih in drugih društev, nato območja za gradnjo družbenih počitniških domov, za kmečki in gorski turizem in šele nazadnje za zasebne počitniške hišice.

Komite je priporočil Izvršnemu svetu in vsem pristojnim inšpekcijskim organom, upravnim in strokovnim službam, da opravijo vse postopke za preprečevanje črnih gradenj sproti, da ne bi protizakonitost zastarevale, kot je bil pogosto primer v preteklosti. Pod temi ukrepi se podrazumeva tudi izvrševanje odločb o rušenju črnogradenj.

Komite je tudi sklenil, da se v najkrajšem času ugotovi, če so med kršitelji zakonitosti na tem področju tudi komunisti, ki bodo moralj partijsko odgovarjati ne glede na njihove funkcije in položaj. Sodeč po odločnosti in pripravljenosti, ki se zrcal v stališčih komiteja do teh vprašanj, je realno pričakovati, da je vsem tistim, ki so iskali luknje v zakonih, v radovljiški občini zares že odzvonilo.

Kadri - kadri - kadri

Lastnosti delavca so v mesecu juliju in avgustu pridobili naslednji delavci:

1. Ambrožič Maks, KV avtomehaničnik v pomožnem obratu

2. Valant Franc, KV avtomehaničnik v pomožnem obratu

3. Demšar Sonja, KV natakar za določeno dobo v prodajnem sektorju

4. Medvešek Vid, PK delavec v obratu smuči, vrnil iz JLA

5. Bolčina Alojz, KV mizar v lesnem oddelku

6. Krmelj Marjan, NK delavec v skladišču gotovih izdelkov

Za določeno dobo to je do 15. 11. 1976 so lastnost delavca v obratu smuči pridobili naslednji delavci:

1. Zašev Elenora, NK delavka
2. Robič Martina, NK delavka
3. Oman Savica, NK delavka
4. Jesenovec Janja, NK delavka
5. Vidakovič Danica, NK delavka
6. Vidakovič Radojka, NK delavka
7. Pantič Zora, NK delavka
8. Babičič Stevka, NK delavka
9. Petrovič Radojka, NK delavka
10. Jakopič Brane, NK delavec

V mesecu juliju in avgustu so odšli iz podjetja naslednji delavci:

1. Primc Janez, PK delavec iz obrata smuči, inval. upokojitev
2. Pipan Ivka, SS tehnik iz prodajnega sektorja, za določeno dobo
3. Kunstelj-Sladič Marta, komercialist VS, sporazumno
4. Poljanšek Adolf, KV pleskar, iz pomožnega obrata, sporazumno
5. Jermol Milan, PK klepar iz pomožnega obrata, sporazumno
6. Lazarevič Radivoje, PK delavec iz obrata čolnov, odhod v JLA
7. Mešanovič Enes, KV trgovec, iz prodajnega sektorja, odhod v JLA
8. Gorjanc Alojz, prof. tel. kulture iz dejavnosti smuči, sporazumno
9. Kajdiž Milan, elektrotehnik iz ERC-ja, odhod v JLA
10. Kavčič Jožica, KV kuharica iz obrata smuči, samovoljna zapustitev
11. Dežman Boštjan, PK delavec iz kovinskega oddelka, sporazumno
12. Vasiljkov Borjanka, PK delavka iz obrata smuči, samovoljna zapustitev

Z novim šolskim letom je naša delovna organizacija podpisala učne pogodbe z naslednjimi učenci v gospodarstvu:

1. Leš Vladimir, I. letnik, prodajalec
2. Dežman Boštjan, I. letnik, strojni ključavničar
3. Mravlje Janez, I. letnik, obratni električar

UREDNIŠKI ODBOR: ing. Zajc Bojan, Janša Stanislav, Bulovec Franc, Kolman Franc, Knafelj Slavko, Brajnik Vane — **ODGOVORNI UREDNIK:** Knafelj Slavko — Izhaja mesečno — Za člane kolektiva brezplačno — Tiska Gorenjski tisk, Kranj

Miha Della Valle razstavlja

V organizaciji muzejsko-galerijskega odbora kulturne skupnosti Radovljica, so v petek 3. septembra odprli letos že šesto zaporedno razstavo v Sivčevi hiši v Radovljici.

Tokrat se s svojimi deli v olju, pastelnimi barvami in grafikonih predstavlja domačin Miha Della Valle iz Vrbenj, absolvent akademije lepih umetnosti »Brera« v Milanu.

Razstava, ki pomeni novost na področju galerijske in likovne dejavnosti in pravo osvežitev iz tega področja, bo na vpogled vsak dan od 10.—12. ure in od 16.—18. ure do 27. septembra 1976 (tudi ob sobotah in nedeljah).

Vabljeni!

Predstavniki planinskih zvez Balkana — naši gostje

VIII. TURNIR
I. LIGA 17.8.76

Št.	Primek	1	2	3	4	5	6	T	M	%
1	Legat Franc	0	1	0	1	1	3	3-4.	60	
2	Vrečko Maks	1	0	1/2	1	1	3 1/2	1-2.	70	
3	Fotočnik Zvone	0	1	1	1	0	3	3-4.	60	
4	Jerala Vinko	1	1/2	0	1	1	3 1/2	1-2.	70	
5	Mevlja Branko	0	0	0	0	0	0	6.	0	
6	Dragan Milan	0	0	1	0	1	2	5.	40	

VIII. TURNIR
II. LIGA 17.8.76

Št.	Primek	1	2	3	4	5	T	M	%
1	Prestrl	0	0	1	1	2	2-4.	50	
2	Resman F.	1	1	1	1	4	1.	100	
3	Hrovat	1	0	0	1	2	2-4.	50	
4	Zajc	0	0	1	1	2	2-4.	50	
5	Gomboc	0	0	0	0	0	5.	0	